

PREDŠKOLCI PRED NOVIM IZAZOVOM - POVRATAK U VRTIĆE!

**Pripremila: Danica Mojić, master pedagog
JU Dječiji vrtić "Čika Jova Zmaj", Bijeljina**

Iskreno se nadam i vjerujem da će pregled ponovnog otvaranja vrtića u pojedinim zemljama regionala i Evrope, pomoći obrazovnim i zdravstvenim vlastima u Bosni i Hercegovini da pažljivo promisle o mjerama i preporukama koje će donijeti u narednim danima, kako bi bilo zaštićeno zdravlje djece, roditelja i svih zaposlenih u vrtićima. Isto tako, nadam se da se, ni na koji način, neće urušiti dugogodišnji napor predškolaca da, svojim predanim i ozbiljnim radom, pokažu i dokažu da vrtići nisu "čuvališta", niti su vaspitači "tete čuvalice". Vrtići su mjesača zajedničkog življenja djece, roditelja i vaspitača, kreativno i podsticajno okruženje u kojem djeca, u društvu vršnjaka i fakultetski obrazovanih vaspitača rastu i razvijaju se, pripremajući se za buduće školovanje i život!

Vrijeme je da svi dobro promislimo i ne dopustimo da se, zbog potrebe da se roditelji vrate na posao, što potpuno podržavamo i razumijemo, vaspitačka struka i cijelokupan sistem predškolskog vaspitanja i obrazovanja vrati decenijama unazad, u kalup "njege i brige o djeci", koja ni jedog trenutka nije upitna, ali nije jedina i ne predstavlja suštinu predškolskog vaspitanja i obrazovanja, kao djelatnosti od opštег interesa u našem društvu!

AUSTRIJA:

Otvaranje vrtića u Beču se provodi u fazama. Trenutno, svi zaposleni roditelji, bez obzira na to gdje i kako rade, mogu svoju djecu dovesti u vrtić. Vrijeme otvaranja pojedinih lokacija tada se takođe projektuje u skladu s potrebama. Ponuda se odnosi na sve porodice koje su suočene sa velikim stresom i na samohrane roditelje.

Od 4. maja biće preduzeti sljedeći koraci: pored djece zaposlenih roditelja, samohranih roditelja i u slučaju porodičnih situacija sa preopterećenjem, djeca u posljednjoj vrtičkoj godini prije škole, djeca u pretposljednjoj vrtičkoj godini s potrebama jezičke podrške, kao i djeca koja su jedino dijete koje živi u domaćinstvu. I ovdje se od roditelja traži da pravovremeno najave potrebu za boravkom djeteta u vrtiću.

Obaveza pohađanja programa u posljednjoj godini vrtića ostaje obustavljena do daljnog.

Posebna pažnja se obraća na broj djece u grupama, pojačane su mjere higijene, dezinfekcija površina, provjetravanje i održavanje fizičke distance, koliko je to moguća. Nošenje zaštitnih maski nije obavezno, ali je moguće na dobrovoljnoj osnovi.

(izvor:www.klix.ba)

NJEMAČKA:

Nacionalna akademija nauka Leopoldina je, na osnovu mišljenja 26 naučnika iz različitih područja, sačinila listu preporuka i Vladi Njemačke predložila plan postepenog povratka u normalno stanje.

Vrtići, u najvećem broju pokrajina, ponovo su otvoreni za djecu čiji roditelji rade poslove neophodne za funkcionisanje društva (policajci, vatrogasci, medicinsko osoblje, radnici koji se bave proizvodnjom hrane i infrastrukturom). Od 27. aprila će vrtići biti dostupni i samohranim roditeljima. Većina pokrajina je oslobođila roditelje plaćanje boravka djece u vrtiću, tokom tri mjeseca. U nekim frankfurtskim vrtićima vaspitači djeci šalju poštom različite zadatke za rad kod kuće.

Plan je da se, u narednim danima, proširuje lista roditelja koji mogu ponovo koristiti usluge vrtića.

(izvor: thelocal.de)

FRANCUSKA:

Francuska će postepeno, tokom tri nedjelje, otvarati obrazovne institucije, te se 11. maja planira povratak djece u vrtiće, uz pojačane mjere higijene. Svi odrasli će morati da nose maske, što nije obavezno za djecu u vrtićima, jer bi to za njih bilo "obeshrabrujuće". Preporučuje se izbjegavanje igri i aktivnosti koje podrazumijevaju kontakt, igre sa loptom, kao i razmjena ličih predmeta, igračaka i sl. Ukoliko je moguće, markerima na podu iscrtati smjer kretanja djece (ovo se više odnosi na školsku djecu). Od roditelja se zahtijeva da svako jutro, prije dolaska u vrtić ili školu, djeci izmjere temperaturu. U Francuskoj je epidemija odnijela više od 24 000 života, tako da je ponovno otvaranje vrtića i škola izazvalo negodovanje jednog dijela javnosti.

(izvor: thelocal.fra)

ŠPANIJA:

U Španiji je 7 nedjelja bila na snazi potpuna zabrana izlaska djeci do 14 godina. Sada im je dozvoljen jedan sat boravka napolju, dnevno.

Obrazovne vlasti su odlučile da ponovo otvore vrtiće isključivo za djecu čija obe roditelja moraju da idu na posao.

(izvor: whec.com)

GRČKA:

Bez obzira na popuštanje nekih restriktivnih mjera, osnovne škole, igrališta i vrtići su još uvijek zatvoreni. Moguće je da će sa radom početi 1. juna.

(izvor: whec.com)

DANSKA:

Danska je 15. aprila počela sa ponovnim otvaranjem vrtića i škola, za djecu nižih razreda. Ipak, neće se svi vrtići i škole otvoriti odmah, jer se moraju ispuniti određeni zahtjevi.

Neka od strogih pravila za ovaj korak glase: u vrtićima se mora obezbijediti šest kvadratnih metara po svakom djetetu, a u školama četiri kvadratna metra. Stolovi moraju biti udaljeni po dva metra, dok bi u dvorištima i izvan učionica djeca smjela da budu u grupi od najviše njih petoro. Zabranjeno im je da međusobno dijele hranu i slatkise, a najmanje - svaka dva sata tokom boravka u školi moraju prati ruke. Igračke, toaleti, stolovi, rukohvati i prekidači moraju se očistiti i dezinfikovati bar dva puta dnevno.

(izvor: dw.com)

„Neka su pravila, a neka su preporuke. A teško je znati šta je šta. Vlada je donijela odluku o otvorenju, Državni institut zdravstva je objavio instrukcije, a primjerka je lansirala u medijima kako će to izgledati. Onda su dali odgovornost opštinama kako to detaljnije planirati. Opština dalje prenosi odgovornost voditeljicama institucija, pa one pokušavaju nama proslijediti odgovornost koliko je moguće. A sigurno je to da je premjerka kod roditelja stvorila veća očekivanja nego što je moguće sprovesti u stvarnosti. Ima puno novih pravila. Naprimjer, sad je preporuka da imamo 6 kvadratnih metara po djjetetu u jaslicama i 4 kvadratna metra u vrtiću, što je dvostruko više nego što zakon normalno nalaže. Pa mi možemo imati samo 32 djece u instituciji, a normalno imamo 65 (dva jaslička i tri vrtička odjeljenja). Djeca se mogu igrati samo u grupama od 2-3 kad smo unutra, a maksimalno 5 kad smo vani – i to da bude ista grupa cijeli dan. Možemo imati samo četiri kutije sa igračkama, a igračke moramo prati dva puta dnevno. Sve površine institucije trebaju se prati svaka dva sata, i svaki put nakon što se koriste. Djeca trebaju prati ruke najmanje svakih sat i pol, i svaki put nakon što završe jednu aktivnost i počnu novu. Igralište je podijeljeno ogradama, tako da djeca iz drugog odjeljenja nisu u kontaktu jedni s drugima. Svaki dan, ili svaki sat, dobijamo nova pravila. A mi nismo obrazovani ni u sanitetu ni u čišćenju, pa ustvari ne znamo skroz šta radimo. Djeca ne mogu nositi ni medu ni deku za spavanje od kuće, što normalno koriste kad spavaju kod nas. Ima čak i više novih pravila.

Pošto nemamo dovoljno mesta, naravno da otvorenje nije za sve. Opština Kopenhagen je napravila listu prioriteta, kojoj djeci trebamo prvo dati mjesto u instituciji. Prva tri nivoa su: djeca roditelja koji imaju posao neophodan društvu (npr. doktorice, medicinske sestre, a sada učiteljice i pedagozi); izloženoj djeci s posebnim izazovima u porodicama; djeci roditelja koji moraju biti fizički na poslu. Ali odgovornost je na voditeljima institucija. Kao što znaš, radim u posebnoj instituciji, gdje pola naše djece ima mjesto kod nas zbog posebnih izazova u porodicama. A za njih smo već imali hitno otvorenje tokom cijelog perioda zatvorenja. Ali u četvrtak, opština nam je dala novo mjesto koje u ponedjeljak trebamo otvoriti tako da sva djeca mogu doći u instituciju. Dobit ćemo vrtić na otvorenom koji se nalazi na jednoj plaži, gdje će biti mesta za 33 djece iz vrtića, a kod nas, u normalnoj kući, imamo svu djecu iz jaslica i 12 djece iz vrtića – to su djeca za koju mislimo da bi teško podnijela preseljenje u novu instituciju.“

(odlomak Pisma iz Danske, Jeppe Wedel-Brandt, izvor: skolegijum.ba)

NORVEŠKA:

Vrtići u Norveškoj su ponovo počeli sa radom 20. aprila.

„Vlada Norveške je saopštila da je ponovno otvaranje vrtića moguće, jer su djeca manje pogodjena virusom COVID-19, mada su neki roditelji izrazili rezerve u vezi sa ovom odlukom. Međutim, kao i u susjednoj Danskoj, kreirana je facebook grupa pod nazivom „Moje dijete ne bi trebalo biti zamorčić za COVID-19“, a online peticija koja se protivila ponovnom otvaranju vrtića prikupila je više od 30 000 potpisa. Prema anketi koju je tokom vikenda provela medijska kuća NRK, 24% roditelja ne želi sada poslati svoju djecu u vrtić, a 13% roditelja nije sigurno da li će to učiniti u ovom trenutku.

Predškolske ustanove će morati da obezbijede određene zdravstvene protokole. Djeca uzrasta do 3 godine biće u grupi od najviše troje, sa jednim vaspitačem, dok će djeca uzrasta od 3 do 6 godina boraviti u grupama od najviše šestoro, takođe sa jednim vaspitačem.“

(izvor: thelocal.no)

„Radim u vrtiću u Norveškoj. Podeljeni smo u male grupe. Ceo dan smo napolju, deca dolaze obučena i spremna za boravak u dvorištu vrtića. Roditelji ne mogu da ulaze u vrtić, predaju decu u dvorištu. Svako dete prvo ide sa vaspitačicom da pere ruke, pa počinje sa aktivnostima. Jedemo unutra, ali su

svi prozori otvoreni (njima promaja nije poznata). Deca spavaju napolju, u kolicima, kao i pre Korone, ali sada ih samo malo više udaljimo jedne od drugih i sve funkcioniše.“

(Branka Mimić, vaspitačica u vrtiću u Norveškoj)

LITVANIJA:

Vlada Litvanije razmatra ponovno otvaranje vrtića sljedeće nedjelje. Po riječima Ministra zdravlja, "moguće je da je ponovo otvaranje vrtića jedna od najefikasnijih mjera za oporavak ekonomije." U isto vrijeme, najavio je mogućnost da zaposleni u vrtićima budu testirani na COVID-19 o trošku države, što je jedan od koraka ka obezbjeđivanju sigurnosti u vrtićima. Naravno, pored ove mjere, razmatra se i niz potencijalnih mjera koje će biti preduzete sa ciljem sigurnog funkcionisaja vrtića. Epidemiolozi smatraju da mjere treba da budu slične mjerama koje se primjenjuju za druge infektivne bolesti. Prva od njih će biti smanjenje dozvoljenog broja djece u grupama."

(izvor: bnn-news.com)

BUGARSKA:

Ministar zdravlja Bugarske je izjavio da, u ovom trenutku, Krizni štab i Vlada Bugarske ne razmišljaju o ponovnom otvaranju vrtića. Naveo je da svaki sljedeći korak u popuštanju mjera mora biti zasnovan na pažljivoj analizi zdravstvene situacije i da, prije otvaranja vrtića, moraju biti sigurni da je situacija stabilna i da se bolest neće vratiti. Dodao je da, ako postoji i najmanji rizik za djecu, nema kompromisa i vrtići će ostati zatvoreni. U nekim vrtićima grupe imaju i po 33 djece, te bi boravak toliko djece na jednom mjestu, koja nakon boravka u vrtiću kontaktiraju sa svojom porodicom, a zatim se ponovo vraćaju u vrtić, bio veoma rizičan process.

(izvor: economy.bg)

SRBIJA:

U svjetlu „nespretne izjave“ jednog ljekara, člana Kriznog štaba, o tome da „vaspitači treba da nauče djecu da peru ruke, a ne samo da ih čuvaju“, u vrtićima u Srbiji se vrše ubrzane pripreme za ponovno otvaranje, najavljeno za 11. maj. Strukovna udruženja vaspitača, medicinskih sestara, predstavnici Sindikata stali su u zaštitu vaspitačke struke i uputili protestna pisma nadležnim, oštro kritikujući pomenutu izjavu, štiteći profesiju vaspitača, koji posvećeno vaspitavaju i obrazuju predškolsku djecu i nikako ne mogu biti „tete čuvalice“. Zdravstveno - higijenske mjere koje će se provoditi u vrtićima su brojne, te je opravdan strah zaposlenih da li će ih biti moguće provesti, uzimajući u obzir cijelokupan kontekst u kojem se odvija proces predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

Gradski zavod za javno zdravlje Grada Beograda donio je 35 preporuka, koje su izazvale velike polemike, najviše zbog fizičke distance koja se zahtijeva, a koju je nemoguće provesti u predškolskim ustanovama, pogotovo imajući u vidu da će većina djece prolaziti kroz period adaptacije. Navodimo neke od mjera:

- Pranje, čišćenje, dezinfekcija vrtića i obezbjeđivanje zaštitne opreme za zaposlene;
- Obavezne dezobarijere na ulazu u vrtić, pranje i dezinfekcija ruku;
- Svako dijete mora imati potvrdu pedijatra da je zdravo za uključivanje u vrtić;
- Prijem djece na ulazu u vrtić, u unaprijed dogovoren vrijeme, sprovoditi strogu trijažu djece pri prijemu;
- Obezbediti da deca za stolovima sede na udaljenosti od 2 metra;
- Ne miješati grupe i vaspitače, u skladu sa preporukom socijalnog distanciranja.
- Ne koristiti igračke koje se ne mogu prati i dezinfikovati, posebno mekane igračke.
- Ne koristiti veštačku ventilaciju.

- Obezbediti pojedinačne krevete i posteljinu za svako dete i strogo voditi računa da se ne mešaju. Krevete postaviti na udaljeosti od 2 m.
- Sprovoditi pojačane edukativne aktivnosti sa decom, sa ciljem lakšeg razumevanja i usvajanja novih pravila postupanja o važnosti: a) čestog i pravilnog pranja ruku (minimum 20 sekundi – npr. uz neku pesmicu), b) kašljanja i kijanja u podlakticu, v) socijalnog distanciranja koje treba osmislići kroz igru dece – razmestiti ih da sede na udaljenosti jedni od drugih – npr. da vežbaju da rašire ruke i „mašu krilima“ tako da se ne dodiruju, g) izbegavanje dodirivanja lica.

(Preporuke Gradskog zavoda za javno zdravlje, Beograd, izvor: zelenaucionica.com)

Katedra za predškolsku pedagogiju Filozofskog fakulteta u Beogradu uputila je pismo Ministru prosvete, nauke i tehnološkog razvoja u Vladi Republike Srbije, u vezi sa gore navedenim preporukama.

„Ono što se ovim predlogom prenebregava jeste da dečji vrtić, odnosno predškolska ustanova, nipošto nije čuvalište dece, niti zdravstvena ustanova, koja se može organizovati samo po zdravstveno - higijenskim zahtevima, već da je prvenstveno vaspitno - obrazovna ustanova čija je primarna svrha i funkcija vaspitanje i obrazovanje dece predškolskog uzrasta.“ U pismu se navodi da bi primjena ovakvih mjeru značila:

- Ugrožavanje dobrobiti djece, što je prema važećim zakonskim i podzakonskim aktima, primarni cilj predškolskog vaspitanja i obrazovanja. Dijete predškolskog uzrasta uči ono što živi i sve to u vrlo bliskom kontaktu sa drugom djecom i odraslima, manipulišući različitim sredstvima i materijalima. Svaka mјera koja je usmjerenata socijalno distanciranju, ograničavanju sredstava i materijala koja djeca koriste, izolaciju i nemiješanje dece međusobno i odsustvo kontakta sa vaspitačima, koji su pri tome sa maskama na licu, ugrožava dobrobit djeteta. Profesori se u pismu pitaju čemu ćemo učiti djecu u takvim uslovima: „strahu od drugih, sputanosti, odbojnosti i zazoru prema okruženju, eksperimentisanju i istraživanju, nekreativnosti i zatvorenosti naspram radoznalosti.“
- Svođenje dječjeg vrtića na mjesto zbrinjavanja i čuvalište za djecu, gdje se djeca primaju kao u bolnicu, a ne vrtić, u potpunoj je suprotnosti sa konceptom predškolskog vaspitanja i obrazovanja.
- Degradacija profesije vaspitača, svođenjem njihove kompleksne profesionalne uloge isključivo na jedan aspekt - njegu i brigu o djeci. Pri tome se zanemaruje bezbjednost vaspitača. Posebno pitanje je kako će djeca reagovati na vaspitače sa maskama.
- S jedne strane, u toku je reforma cijelokupnog sistema predškolskog vaspitanja i obrazovanja i primjena novih Osnova programa - Godine uzleta, dok se, s druge strane, vrtić i vaspitači svode na „čuvalište“ i „tete čuvalice“.
- Dovođenje u pitanje vaspitne podrške porodici. Ne zanemarujući potrebu zaposlenih roditelja za zbrinjavanjem djeteta, u pismu se skreće pažnja na dugoročne posljedice i poruku koja je poslata roditeljima, da je vrtić „čuvalište“, čime se urušavaju svi aporima da roditeljima približimo značaj ranog učenja, uz podršku stručnjaka, u društvu vršnjaka, u stimulativnom okruženju kakvo je predškolska ustanova.

(izvor: facebook grupa „Vaspitači svih zemalja - ujedinite se“)

HRVATSKA:

Vlada Hrvatske je odlučila da postepeno, u tri faze, ukida restriktivne mјere, uvedene sredinom marta. U trećoj fazi, od 11. maja, planirano je otvaranje vrtića i škola, za djecu od 1. do 4. razreda.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo dao je prijedlog mjera koje bi trebalo provoditi u predškolskim ustanovama i osnovnim školama.

- Djeca i zaposleni sa hroničnim bolestima ne mogu dolaziti u vrtić, a ostanak kod kuće se preporučuje i ostaloj djeci, ukoliko je to moguće.
- Pridržavanje fizočke distance od 2 m u zatvorenom prostoru između odraslih i, koliko god je moguće između djece i odraslih, sa izuzetkom njege djeteta, koju treba obaviti u što kraćem vremenu (za očekivati je da će vrlo teško biti ispoštovati fizičku distance među djecom, ali i među djecom i odraslima, zbog razvojnih karakteristika djece - potrebe za kretanjem, istraživanjem, nemogućnost izvršavanja uputstava i sl.)
- Maksimalno 9 djece u jednoj grupi, sa dva vaspitača, koji se smjenjuju, a ne preklapaju (14 dana nema prijema nove djece u grupu);
- Preporučuje se što duži boravak vaspitača i djece na otvorenom;
- Nema miješanja vaspitnih grupa, svaka vaspitna grupa boravi u svojoj prostoriji, stolovi su razmagnuti, krevetići takođe (svako dijete uvijek sjedi i spava na istom mjestu);
- Obroci se služe u radnoj sobi, s tim da se hrana ostavlja na kolicima ispred sobe, a vaspitač posluži obroke djeci;
- Radna soba je u blizini toaleta, koji koristi isključivo ta grupa djece;
- Izbjegava se ulazak drugih odraslih osoba u prostoriju kada djeца borave u njoj (spremačice, majstori i sl.);
- Ulazak u vrtiće je ograničen, a primopredaju djece vršiti na ulazu u vrtić, s tim što je preporučeno da dijete u vrtić dovodi i po njega dolazi uvijek ista odrasla osoba.
- Preporuka je da se dolazak djece organizuje po vaspitnim grupama, s tim da razmak bude najmanje 10 minuta između dolaska djece iz različitih grupa.
- Dozvoljeno je koristiti isključivo igračke i didaktička sredstva koja se mogu oprati deterdžentom i vodom.
- Preporuka menadžmentima vaspitno - obrazovnih ustanova je da rad organizuju u sedmodnevnim ili četrnaestodnevnim smjenama.

Pored gore navedenih, podrazumijeva se i primjena svih zdravstveno - higijenskih mjera, koje uključuju brigu o ličnoj higijeni djece i odraslih, kao i o higijeni i dezinfekciji prostora, radnih površina i materijala za rad sa djecom.

(izvor: hzjz.hr)

OTVORENO PISMO HRVATSKIH ODGOJITELJA

Nakon objavljivanja gore navedenih uputstava, vaspitači okupljeni na platformi SIDRO - odgojitelji u zaštiti prava djeteta u dječjem vrtiću, uputili su OTVORENO PISMO javnosti, u kojem izražavaju duboku zabrinutost zbog propisanih mjera, koje nije moguće provesti u hrvatskim vrtićima, u koje je često upisano više djece nego što to pedagoški standardi propisuju. U takvim uslovima, vaspitači ne mogu na sebe preuzeti odgovornost za sigurnost djece. U pismu navode nekoliko razloga svog obraćanja javosti:

- Preporučeno je da djeca, zaposleni ili članovi njihovih porodica, koji imaju određene hronične bolesti, ostanu kod kuće. Vaspitači ističu da nije definisan status zaposlenih kojima je preporučeno da ostanu kod kuće (bolovanje, godišnji odmor, plaćeno odstustvo, slobodni dani itd.).

- Navedeno je i da će maksimalno devetoro djece boraviti u jednoj grupi. Koja su to "privilegovana djeca"? Ovdje se postavlja pitanje diskriminacije - zar nemaju svi roditelji čija su djeca upisana u vrtić ista prava?!
- Sporna je i preporuka da se primjenjuje fizička i socijalna distanca, sa posebnim akcentom da se njega i briga o djetetu provede u što kraćem vremenu. Ovo nikako nije moguće provesti. "Fizička i socijalna blizina djece međusobno, te djece s odgajateljem, osnove su ne samo kvalitete odgojno - obrazovnog procesa, nego i osjećaja bazične sigurosti djece, što nerijetko uključuje i zagrljaj. U tom smislu, insistiranje na fizičkoj i socijalnoj udaljenosti moglo bi imati nepovoljan utjecaj na razvoj djece, a možda izazvati i neke ozbiljnije psihičke, te emocionalne posljedice. To se posebno odnosi na mlađu i osjetljiviju djecu."
- Dodatni problem je u tome što djeca, u velikom broju slučajeva, neće boraviti sa svojim vaspitačima, što će u uslovima "ponovne adaptacije", biti izuzetno stresno za većinu djece, kojima je u takvim trenucima zagrljaj bliske osobe od presudne važnosti!

U pismu se navodi da u kreiranju mjera nije konsultovano mišljenje vaspitača, jer je primjetno nepoznavanje i nerazumijevanje osnovnih razvojnih karakteristika djece predškolske dobi, kao i suštine posla vaspitača. "Naime, osnovne značajke djece nisu nesposobnost razumijevanja uputa, nespretnost, niti nedoraslost, kako se to ovdje opisuje, nego su to njihova znatiželja, inicijativa, istraživački duh, potreba za kretanjem, interakcijom s fizičkim i socijalnim okruženjem iz kojih mi deriviramo svoju profesionalnu ulogu. Pridržavajući se Upute, znači, morali bismo odstupiti od svega onoga što smo dosad smatrali glavnim alatom naše profesije."

Postoje i brojne druge primjedbe, koje se tiču organizacije rada (jedna grupa - jedno kupatilo, vaspitači se ne smiju "preklapati" - jedan vaspitač sa devetoro djece jasličkog uzrasta, primopredaja djece na ulazu u vrtić - ko boravi sa djecom koja su već stigla u grupu, nemiješanje grupe u dvorištu, a preporučen je što duži boravak na otvorenom i sl.)

Na kraju, ali ne manje važno, postavlja se pitanje upotrebe isključivo onih igračaka i didaktičkih sredstava koja mogu biti oprana deterdžentom i vodom, što ugrožava dječiju potrebu da budu istraživači, stvaraoci, kreativci.

U pismu se ističe da vaspitači žele što prije nastaviti sa radom, ali izražavaju duboku zabrinutost i smatraju da, u ovom trenutku, vrtići nisu spremni za povratak djece i vaspitača. Po njihovom mišljenju, odgovornost za ishod se prebacuje na roditelje i vrtić, najviše na vaspitače koji se kreću u "zoni nepoznatog i nesigurnog", čime opasnosti izlažu djecu, sami sebe i brojne porodice. Stoga, apeluju na odgovorne da revidiraju donesene Upute, "uz konsultovanje pedagoške struke i na temelju procjene realnog stanja i mogućnosti."

(izvor: vecernji.hr)

MAKEDONIJA:

Prema informacija iz nekoliko vrtića u Sjevernoj Makedoniji, još uvijek nemaju nikakva uputstva, niti datum ponovnog otvaranja vrtića.

(izvor: Detska gradinka "Astibo", Štip)

SLOVENIJA:

Slovenija oprezno i postepeno popušta mjere, tako da, još uvijek, nije određen tačan datum kada bi vrtići mogli ponovo početi sa radom. Ministarka za obrazovanje, nauku i sport je najavila da bi to moglo biti 18. maja. Prvo će biti otvoreni vrtići i škole za djecu prva tri razreda. Ova mjera je donesena kako bi se roditelji najmlađe djece mogli vratiti na posao. Jasna i detaljna uputstva će biti donesena u

narednim danima, kako bi se, na najbezbedniji način organizovao rad u vaspitno - obrazovnim ustanovama, sa ciljem zaštite djece, roditelja i zaposlenih.

(izvor: balkaneu.com)

CRNA GORA:

U Crnoj Gori nema najave otvaranja vrtića i škola. Ministar prosvjete u Vladi Crne Gore iznio je stav svog resora da učenici ne bi trebali da se vraćaju u školske klupe do septembra, ali da će konaču odluku o tome, kao i o povratku djece u vrtiće, donijeti Nacioalno koordinaciono tijelo za zarazne bolesti i Vlada.

(izvor: volimpodgoricu.me)

BOSNA I HERCEGOVINA:

Ministar zdravstva Federacije BiH je najavio da će se nakon 1. maja razmatrati pitanje ponovog otvaranja vrtića, ali da još uvijek nije donesena odluka o tačnom datumu vraćanja djece u predškolske ustanove.

(izvor: artinfo.ba)

Kantonalni odbor KS Sindikata osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH je Kriznom štabu KS I Miistarstvu obrazovanja KS uputio zahtjev za djelimično otvaranje vrtića na području Kantona Sarajevo. "Kao razlog za ovaj zahtjev naveli su slučajeve samohranih roditelja ili gdje su oba roditelja obavezna dolaziti na posao, a nemaju bližih srodnika kojima bi mogli ostaviti djecu dok su na poslu, što predstavlja, kako navode, veliki problem za roditelje i što bi moglo ugroziti njihov radnopravni status." Sindikat predlaže da se omogući rad JU "Djeca Sarajeva" i privatnih vrtića, u minimalnim kapacitetima, isključivo za gore navedene kategorije.

(izvor: klix.ba)

U Republici Srpskoj će određen broj vrtića ponovo početi sa radom, na osnovu potreba roditelja (većina vrtića je pozvala roditelje da prijave da li imaju potrebu za boravkom djece u vrtiću). Na taj način će svaka ustanova utvrditi tačan broj djece koja će u narednom periodu pohađati vrtić. Još uvijek ne postoje zvanična uputstva i preporuke Instituta za javno zdravstvo, te vrtići sami preduzimaju opšte sanitarno - higijenske mjere (čišćenje i dezinfekcija objekata, uređivanje dvorišta, pranje i dezinfekcija igračaka, posuđa i sl.). Vjerujemo da će, u skladu sa iskustvima zemalja u okruženju, od strane nadležnih institucija biti poslate mjere za postupanje, sa ciljem zaštite djece, roditelja i svih zaposlenih.

(izvor: nezavisne.com)

